

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยใช้หลักการจัดการธุรกิจแบบมีส่วนร่วม
ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

The Study on the Related Factors of Community Enterprise and Principles of
Participatory Business Management According to His Majesty's Initiative
on Sufficiency Economy

กันต์ อินทวงศ์^{1*}

^{1*} คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

27 ถนนอินใจมี ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ 53000

โทรศัพท์ : 091-0289022 E-mail: inchgun@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกับการประเมินความสำคัญของลักษณะคุณภาพของหลักการจัดการธุรกิจแบบมีส่วนร่วมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิเคราะห์การรับรู้ข่าวสารส่วนใหญ่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 96.55 และการวิเคราะห์ความเข้าใจทั่วไป มีประเด็นความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเน้นการปฏิบัติโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น โดยเริ่มต้นจากการสร้างความมั่นคงให้แก่เกษตรกรและครอบครัวก่อน และผลการวิเคราะห์การให้ความสำคัญมากที่สุดคือ มีความซื่อสัตย์ในการประกอบการ ไม่เอาเปรียบผู้บริโภคแรงงาน และผู้จำหน่ายวัตถุดิบและผลของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้ ผลการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยได้จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษากับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของกลุ่มตัวอย่างมีค่า P-Value เท่ากับ 0.246 มีค่ามากกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจ ได้แก่ ประเภทของธุรกิจวิสาหกิจชุมชน เงินลงทุนทางธุรกิจ และระยะเวลาในการประกอบธุรกิจกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของกลุ่มตัวอย่างมีค่า P-Value เท่ากับ 0.775 มีค่ามากกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) สมมติฐานข้อที่ 3 เป้าหมายในการประกอบธุรกิจกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของกลุ่มตัวอย่างมีค่า P-Value เท่ากับ 0.362 มีค่ามากกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) สมมติฐานข้อที่ 4 สื่อในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า การรับรู้ข่าวสารจากโทรทัศน์มีค่า P-Value เท่ากับ 0.011 มีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) สมมติฐานข้อที่ 5 ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของกลุ่มตัวอย่าง

มีค่า P-Value เท่ากับ 0.015 มีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานรอง (H_1)

คำสำคัญ: กลุ่มวิสาหกิจชุมชน การจัดการธุรกิจแบบมีส่วนร่วม แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The study on the related factors of community enterprise and measurement on importance of quality characteristics of the principles of participatory business management according to His Majesty's Initiative on Sufficiency Economy was conducted. The results of analysis on news perception showed that most samples perceived news and information on the philosophy of sufficiency economy from television calculated to be 96.55%. For analysis on general understanding, it was found that there were some issues on knowledge and understanding, i.e., the philosophy of sufficiency economy emphasized on practices without exploiting ourselves and others starting from building the security for farmers and their families. For the results of analysis on emphasis, it was found that the issue with the highest level of analysis was loyalty towards their business operation without taking any advantage from consumers, labors, and suppliers. For the results of factors related to application, it could be concluded that the internal factor inducing the community enterprise to adapt sufficiency economy with their community enterprise in the highest level was understanding on the philosophy of sufficiency economy. For the results of hypothesis testing of this research obtained from the testing of the first hypothesis, it was found that personal factors (e.g., gender, age, and educational background) influencing on samples' application of sufficiency economy to business operation of community enterprise in Uttaradit had P-Value of 0.246 that was higher than 0.05. As a result, the null hypothesis (H_0) was accepted. For the second hypothesis, the basic factors of business were types of business of community enterprise, capital of business, duration of business operation, influencing on samples' application of sufficiency economy to business operation of community enterprise in Uttaradit had P-Value of 0.775 that was higher than 0.05. As a result, the null hypothesis (H_0) was accepted. For the third hypothesis, the goal of business operation influencing on samples' application of sufficiency economy to business operation of community enterprise in Uttaradit had P-Value of 0.362 that was higher than 0.05. As a result, the null hypothesis was accepted. For the fourth hypothesis, media for perceiving news and information on business operation of community enterprise influencing on samples' application of sufficiency economy to business operation of community enterprise in Uttaradit had P-Value of 0.011 that was less than 0.05. As a result, the alternative hypothesis (H_1) was accepted.

For the fifth hypothesis, understanding and knowledge on sufficiency economy influencing on samples' application of sufficiency economy to business operation of community enterprise in Uttaradit had P-Value of 0.015 that was less than 0.05. As a result, the alternative hypothesis (H_1) was accepted.

Keyword: Community Enterprise, Business Management, Majesty's Initiative on Sufficiency Economy

1. บทนำ

ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีความพร้อมของคนและระบบ ให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาผลประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้ทุกภาคส่วน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 นี้ยังเน้นด้านยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด กลุ่มที่ 17 โดยเป็นกลุ่มที่เน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยพยายามที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของโครงสร้างชุมชนให้เข้มแข็งและอยู่ดีมีสุขแบบฉบับชุมชนพอเพียง

จังหวัดอุดรดิตถ์เป็นจังหวัดที่มีความโดดเด่นและมีความเป็นเอกลักษณ์ในด้านเกษตรกรรม โดยนำแบบเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดทำเป็นวิสัยทัศน์ของจังหวัดอุดรดิตถ์ “อุดรดิตถ์ เศรษฐกิจพอเพียง ผลผลิตพอกิน ที่ดินพออยู่ ประตุสู่หลวงพระบาง” และมียุทธศาสตร์การอยู่ดีมีสุขของจังหวัดอุดรดิตถ์ ประจำปี 2550 โดยมีกลยุทธ์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยสนับสนุนและส่งเสริมเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรรายย่อยในภาคการเกษตร ตามแบบกลยุทธ์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ย่อย เศรษฐกิจพอเพียง 1) สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร 2) พัฒนาให้ความรู้และเทคนิควิธีการในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง 3) มุ่งเน้นตลาดให้แก่เกษตรกรระดับรากแก้วในหมู่บ้านและชุมชน และ 4) ส่งเสริมให้มีการทำเกษตรบนพื้นที่สูงที่ไม่เกิดปัญหากับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีหลากหลายกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเภทของกิจกรรม ได้แก่ ชุมชนหมู่บ้านต้นแบบ ด้วยเหตุนี้ประชาชนในจังหวัดอุดรดิตถ์จึงรับการซึมซับและมีการดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดอุดรดิตถ์

แม้ว่าการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดอุดรดิตถ์จะปรากฏเป็นรูปธรรมจากการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต แต่ในเชิงปฏิบัติที่เกิดขึ้นก็คือ เรายังขาดแนวคิดและแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมที่จะนำเอาแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับเศรษฐกิจพอเพียงที่ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม กล่าวคือกรอบแนวคิดที่ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้งนี้เนื่องจากเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจวิสาหกิจชุมชนได้เป็นอย่างดี ทำให้มีความเข้มแข็ง สามารถใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรมประกอบการตัดสินใจในการประกอบธุรกิจ ซึ่งสุดท้ายจะส่งผลทำให้ธุรกิจสามารถเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงศึกษาถึงการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มธุรกิจวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดพลังศรัทธาและฉันทามติเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้นในสังคมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

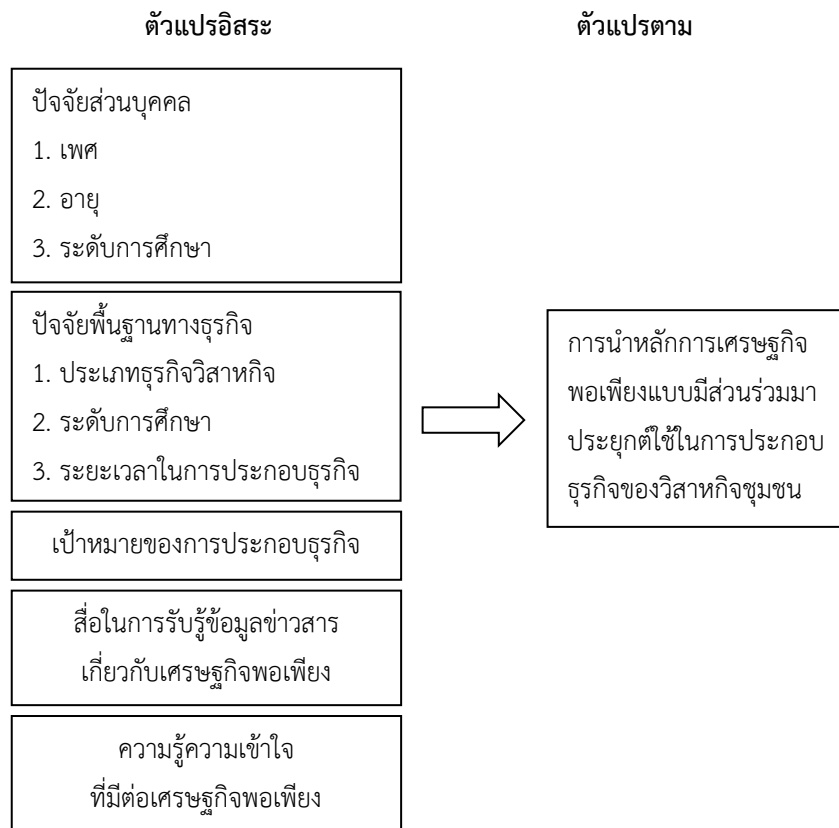
2.1 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 เพื่อศึกษาบริบทของรูปแบบหลักการจัดการธุรกิจแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรธานี

3. กรอบแนวความคิดของการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปัจจัยสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งกล่าวไว้ในการศึกษาของศิริพรรณ ไชยรัตน์ (2549) พบว่า การที่ผู้ประกอบการจะมีการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจนั้นขึ้นอยู่กับทัศนคติและองค์ประกอบพื้นฐานของธุรกิจที่สำคัญ และจากการศึกษาของนัฐพงษ์ พรวัฒนเวทย์ (2547) พบว่าการประกอบธุรกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงยังขึ้นอยู่กับเป้าหมายในการประกอบธุรกิจอีกด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ตลอดจนสื่อในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะทางจิตวิทยาและการรับรู้จากสื่อต่าง ๆ จะนำไปสู่พฤติกรรมและการปฏิบัติของบุคลากรในภายหลัง ซึ่งย่อมสะท้อนถึงการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละบุคคล ดังนั้นจากที่กล่าวมาจึงทำให้ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการจัดการธุรกิจแบบมีส่วนร่วมโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรธานีที่จดทะเบียน เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 1,159 แห่ง มีจำนวน 16,630 คน โดยอำเภอที่มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนมากที่สุดคือ อำเภอเมืองอุดรธานี จำนวน 337 แห่ง อำเภอพิชัย จำนวน 292 แห่ง และอำเภอทองแสนขันจำนวน 118 แห่ง (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2554)

4.2 กลุ่มประชากรในกระบวนการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sample) เป็นการใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเฉพาะ คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

4.2.1 ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดอุดรธานี

4.2.2 มีจำนวนสมาชิกเกิน 20 คน

4.2.3 เคยได้รับเลือกจากจังหวัดอุดรธานีเพื่อเป็นตัวแทนในการจัดแสดงสินค้าหรือผลิตภัณฑ์

โดยรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ ได้ใช้ข้อมูลจากสำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รวบรวมข้อมูลผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดอุดรธานี (สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน, 2556) จำนวน 58 กลุ่ม

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสังเกต (Observation) โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้มีทั้งคำถามปลายปิด (Close-Ended Question) และปลายเปิด (Open Ended) ประกอบด้วย 5 ตอน แต่ละตอนมีความสำคัญดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา ข้อมูลพื้นฐานทางด้านธุรกิจประกอบด้วย ประเภทวิสาหกิจชุมชน เงินลงทุน มูลค่ายอดขายต่อปี ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ และจำนวนสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และการประกอบธุรกิจทางด้านการลงทุนประกอบด้วย ลักษณะการลงทุนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การผ่อนชำระหนี้สิน และเป้าหมายในการประกอบธุรกิจ

ตอนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การเคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง สื่อที่ใช้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง สื่อที่ใช้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด และความถี่ในการรับข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 20 ข้อ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ 2 ข้อ คือ ใช่ หรือไม่ใช่ โดยให้คะแนน 1 หมายถึง ตอบถูก และให้คะแนน 0 หมายถึง ตอบผิดคะแนนสูงสุดหรือผู้ตอบถูกทุกข้อเท่ากับ 20 คะแนน และคะแนนต่ำสุดหรือมีผู้ตอบผิดหรือไม่แน่ใจทุกข้อเท่ากับ 0 คะแนน และมีข้อคำถามเชิงบวก (Positive) 10 ข้อ คือ ข้อ 1, 3, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19 และข้อคำถามเชิงลบ (Negative) 10 ข้อ คือ ข้อ 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 20 โดยเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

คำตอบ	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ใช่	1	0
ไม่ใช่	0	1

ตอนที่ 4 เป็นความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัว เลือกทั้งหมดใช้หลักการ ให้คะแนนตั้งแต่ 1-5 เรียงตามลำดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ให้ความสำคัญในการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด
4	หมายถึง	ให้ความสำคัญในการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงมาก
3	หมายถึง	ให้ความสำคัญในการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงปานกลาง
2	หมายถึง	ให้ความสำคัญในการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงน้อย
1	หมายถึง	ให้ความสำคัญในการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

ในการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม กำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยกำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของเบส (Best & Kahn, 1993) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 มุ่งเหตุจูงใจที่วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรธานีจะปรับใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจ โดยใช้แบบสอบถามแบบกึ่งโครงสร้าง โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ภาระหนี้สินจากการทำธุรกิจ ความกดดันจากการดำเนินธุรกิจกระแสหลัก มีความเข้าใจในเศรษฐกิจพอเพียง มีความพอใจสนใจที่จะเรียนรู้ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ กระแสการรณรงค์ของสังคม หลีกเลี่ยงวิกฤติเศรษฐกิจที่มีโอกาสเกิดขึ้น ธุรกิจที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันทำ มีตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมพร้อมทั้งได้เรียนรู้

6. วิธีการดำเนินงานวิจัย

การเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

6.1 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 สร้างแบบสอบถามให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

6.3 นำแบบสอบถามที่ได้นำไปทดสอบเบื้องต้นกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีวิธีการให้คะแนนดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดตรงจุดประสงค์
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงจุดประสงค์
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดไม่ตรงจุดประสงค์

จากนั้นนำผลการพิจารณาาคำนวนหาค่า IOC ถ้าค่า IOC ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าแบบสอบถามข้อนั้นสามารถวัดจุดประสงค์ข้อนั้นได้ แต่ถ้าคำนวณแล้วมีค่าน้อยกว่า 0.5 แสดงว่าแบบสอบถามนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่จนได้ค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้มีค่า IOC 0.85 ซึ่งแสดงว่าข้อความที่ใช้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกข้อ

1. จากแบบสอบถามที่ได้และทำการทดสอบเบื้องต้น นำมาทำการปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดข้อความคำถามและเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเก็บข้อมูลบางส่วน ตามที่ได้รับคำแนะนำจากผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้การเก็บข้อมูลมีความครบถ้วนถูกต้องและเข้าใจตรงกันกับผู้ตอบแบบสอบถาม

2. จัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

7.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ทำการวิจัย โดยใช้แบบสอบถาม และการสังเกตเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8. การวิเคราะห์ผล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Window Version 16.1 โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

8.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ใช้อธิบายลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้ในการอธิบายกลุ่มตัวอย่างเรื่องต่อไปนี

8.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลในส่วนนี้จะใช้ในการอธิบายข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

8.1.2 การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง

8.1.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง

8.1.4 ความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจของกลุ่มตัวอย่าง

8.1.5 มูลเหตุจูงใจที่วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรธานีจะปรับใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มตัวอย่าง

8.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจเป้าหมายในการประกอบธุรกิจ สื่อในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียง และตัวแปรตามคือ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรธานี

9. ผลการวิจัย

9.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทำให้ทราบข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 58 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงถึงร้อยละ 75.86 (44 ราย) สถานภาพอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุเฉลี่ย 53 ปี อายุต่ำสุด 36 ปี และอายุสูงสุด 78 ปี ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมีตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปฐมน

ศึกษา ร้อยละ 29.31 (17 ราย) ประเภทของกลุ่มธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในภาคการผลิต ถึงร้อยละ 86.21 (50 ราย) ที่เหลืออยู่ในภาคการค้า ร้อยละ 13.79 (8 ราย) ทางด้านเงินทุนของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน ส่วนใหญ่มีเงินลงทุนไม่เกิน 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.55 (27 ราย) โดยกลุ่มที่มีเงินลงทุนมากกว่า 150,000 บาท มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.07 (7 ราย) มูลค่ายอดขายของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีมูลค่ายอดขายไม่เกิน 500,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 37.93 (22 ราย) รองลงมา มูลค่ายอดขายอยู่ที่ 500,001-600,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 32.76 (19 ราย) มีเพียง 1 รายที่มีมูลค่ายอดขายมากกว่า 1,500,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 1.72 ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มี ระยะเวลาระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.48 (20 ราย) รองลงมา มีระยะเวลาระหว่าง 10-15 ปี คิดเป็น ร้อยละ 31.03 (18 ราย) จำนวนสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกไม่ เกิน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 (25 ราย) ลักษณะการลงทุนของธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ใช้ ทุนส่วนตัวในการประกอบธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 56.9 และทำการกู้ยืม คิดเป็นร้อยละ 37.93 กรณีกู้ยืม ผู้ตอบ แบบสอบถามทั้งหมดสามารถผ่อนชำระได้ทุกงวด คิดเป็นร้อยละ 100 (22 ราย) และเป้าหมายในการประกอบ ธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจเพื่อให้พอกินพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 55.17 (32 ราย) รองลงมา เพื่อให้ธุรกิจเติบโตอย่างมั่นคง คิดเป็นร้อยละ 32.76 (19 ราย)

9.2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเศรษฐกิจ พอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดเคยได้ยินเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 100 (58 ราย) โดยส่วนใหญ่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 96.55 (56 ราย) รองลงมาจากสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 74.14 (43 ราย) และจากสื่อหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 74.14 (43 ราย) ตามลำดับ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อมากที่สุดของกลุ่ม ตัวอย่าง คือ สื่อโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 79.31 (46 ราย) รองลงมา สื่อจากการอบรม/สัมมนาทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 13.79 (8 ราย) โดยความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 4 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 81.03 (47 ราย)

การวิเคราะห์ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างจากการตอบคำถาม จำนวน 20 ข้อ มีประเด็นความรู้ความเข้าใจที่ตอบถูกมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ คำถามข้อที่ 1 ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงเน้นการปฏิบัติโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 100 (58 ราย) รองลงมา คำถามข้อที่ 19 หัวใจสำคัญของแนวพระราชดำริเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นคือ การส่งเสริมการพัฒนา ตามลำดับขั้น โดยเริ่มต้นจากการสร้างความมั่นคงให้แก่เกษตรกรและครอบครัวก่อน หลังจากนั้นจึงรวมตัวกัน ทำกิจกรรมในชุมชน กลายเป็นชุมชนเข้มแข็ง ลดการพึ่งพิงหน่วยงานภายนอก คิดเป็นร้อยละ 98.28 (57 ราย) คำถามข้อที่ 12 การปฏิบัติตามหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต้องตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต คิดเป็นร้อยละ 93.10 (54 ราย) คำถามข้อที่ 15 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเน้นทางสายกลาง ไม่น้อย เกินไป.(ไม่ตระหนี่) ไม่มากเกินไป (ไม่โลภ) คิดเป็นร้อยละ 93.10 (54 ราย) คำถามข้อที่ 11 การปฏิบัติตาม หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต้องใช้ความรอบคอบและระวัง คิดเป็นร้อยละ 91.38 (53 ราย) คำถาม ข้อที่ 16 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางโดย

คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัว และเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม และคำถามข้อที่ 17 ประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียงถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการประยุกต์ในเกษตรทฤษฎีใหม่มีจำนวนเท่ากัน โดยคิดเป็นร้อยละ 89.66 (52 ราย) ตามลำดับ ขณะที่ประเด็นความรู้ความเข้าใจที่ตอบผิดมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ คำถามข้อที่ 8 ความพอเพียงเป็นปรัชญาที่แสดงถึงแนวการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 56.90 (33 ราย) รองลงมา คำถามข้อที่ 2 ถ้าท่านใช้ชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ท่านจะไม่สามารถกู้ยืมเงินได้เพราะตัดขาดสนเรื่องเงินทอง คิดเป็นร้อยละ 51.72 (30 ราย) คำถามข้อที่ 6 ค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นจะต้องแยกจดบันทึกไว้ต่างหาก เนื่องจากการทำบัญชีครัวเรือนไม่ได้กำหนดให้บันทึก คิดเป็นร้อยละ 50 (29 ราย) คำถามข้อที่ 5 ความพอเพียง หมายถึงทุกครอบครัวจะต้องผลิตของกินของใช้เอง โดยไม่พึ่งพาผู้อื่นคิดเป็นร้อยละ 44.83 (26 ราย) และคำถามข้อที่ 13 เมื่อเห็นเพื่อนบ้านปลูกพืชชนิดใหม่แล้วได้กำไรมาก ควรทำตามทันทีก่อนการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพราะจะได้มีผลผลิตออกมาพร้อมกันและมีกำไรใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 43.10 (25 ราย) ตามลำดับ เมื่อสรุปการวัดความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างจากการตอบคำถามทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้ความเข้าใจต่อเศรษฐกิจพอเพียงเฉลี่ย 15 คะแนน โดยมีคะแนนต่ำสุด 9 คะแนน และคะแนนสูงสุด 20 คะแนน

9.3 ผลการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินธุรกิจแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิเคราะห์การให้ความสำคัญในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินธุรกิจแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยเกณฑ์การวัดแบบ Likert Scale เพื่อประเมินผลความคิดเห็น ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การนำเสนอข้อมูลอยู่ในรูปแบบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผล ซึ่งหลักการเศรษฐกิจพอเพียงที่มีระดับความสำคัญจากมากที่สุดไปถึ้น้อยที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ คำถามข้อที่ 1 มีความซื่อสัตย์ในการประกอบการ ไม่เอาเปรียบผู้บริโภคแรงงาน และผู้จำหน่ายวัตถุดิบ ระดับความสำคัญมากที่สุด ($\bar{x}=4.57$, $S.D.=0.53$) รองลงมา คำถามข้อที่ 3 การผลิตหรือการให้บริการที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความสามารถในการบริหารจัดการ ระดับความสำคัญมาก ($\bar{x}=4.48$, $S.D.=0.60$) คำถามข้อที่ 2 เน้นการใช้วัสดุทุกชนิดอย่างประหยัด และได้ประโยชน์คุ้มค่า ระดับความสำคัญมาก ($\bar{x}=4.45$, $S.D.=0.50$) คำถามข้อที่ 10 ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น และผลิตสินค้าหรือการให้บริการที่ตอบสนองตลาดในท้องถิ่น ภูมิภาค และตลาดต่างประเทศ ตามลำดับ ระดับความสำคัญมาก ($\bar{x}=4.45$, $S.D.=0.73$) และคำถามข้อที่ 6 ไม่ควรโลภเกินไป ไม่มุ่งกำไรระยะสั้นเป็นหลัก เช่น ไม่มีการสร้างความต้องการในสินค้าของตนมากเกินไป หรือไม่พยายามปิดบังข้อเสียหรือคำเตือนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการของตนต่อผู้บริโภค ระดับความสำคัญมาก ($\bar{x}=4.34$, $S.D.=0.81$) ตามลำดับ

9.4 ผลของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชนโดยวิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา สรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้วิสาหกิจชุมชนปรับใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 46.55 (27 ราย) รองลงมา ความชอบส่วนตัวสนใจที่จะเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 44.83 (26 ราย) และลำดับสุดท้าย ภาระหนี้สินจากการดำเนินธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 8.62

(5 ราย) ตามลำดับ ทางด้านปัจจัยภายนอกเป็นมูลเหตุจูงใจให้วิสาหกิจชุมชนปรับใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชนมากที่สุด ได้แก่ มีตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมพร้อมทั้งได้เรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 41.38 (24 ราย) รองลงมา ธุรกิจที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันทำคิดเป็นร้อยละ 29.31 (17 ราย) และหลีกเลี่ยงวิกฤติเศรษฐกิจที่มีโอกาสเกิดขึ้นอีกคิดเป็นร้อยละ 29.31 (17 ราย) ตามลำดับ

9.5 ผลการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยจากการวิเคราะห์ผลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติการทดสอบไคสแควร์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร คือ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์กับตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 5 ตัวแปร ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจ ได้แก่ ประเภทของธุรกิจวิสาหกิจชุมชน เงินลงทุนทางธุรกิจ และระยะเวลาในการประกอบธุรกิจเป้าหมายในการประกอบธุรกิจ สื่อในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษากับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของกลุ่มตัวอย่างมีค่า P-Value เท่ากับ 0.246, 0.776 และ 0.171 ตามลำดับ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.0% มีค่ามากกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) คือ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ไม่ขึ้นกับปัจจัยส่วนบุคคลทั้ง ด้าน เพศ อายุ และการศึกษา สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจ ได้แก่ ประเภทของธุรกิจวิสาหกิจชุมชน เงินลงทุนทางธุรกิจ และระยะเวลาในการประกอบธุรกิจกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของกลุ่มตัวอย่างมีค่า P-Value เท่ากับ 0.775, 0.422 และ 0.890 ตามลำดับ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.0% มีค่ามากกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) คือ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ไม่ขึ้นกับปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจ ได้แก่ ประเภทของธุรกิจวิสาหกิจชุมชน เงินลงทุนทางธุรกิจ และระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ สมมติฐานข้อที่ 3 เป้าหมายในการประกอบธุรกิจกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของกลุ่มตัวอย่างมีค่า P-Value เท่ากับ 0.362 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.0% มีค่ามากกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) คือ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ไม่ขึ้นกับเป้าหมายในการประกอบธุรกิจสมมติฐานข้อที่ 4 สื่อในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การรับรู้ข่าวสารจากโทรทัศน์มีค่า P-Value เท่ากับ 0.011 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.0% มีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) คือ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ขึ้นกับสื่อโทรทัศน์ ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ญาติพี่น้อง เพื่อน ครู/อาจารย์ นิตยสาร/วารสาร การอบรม/สัมมนาวิชาการ และตำราเรียน/หนังสือเรียนมีค่า P-Value เท่ากับ 0.405, 0.491, 0.154, 0.087, 0.087, 0.246, 0.593, 0.801 และ 0.237 ตามลำดับ ที่ระดับความ

เชื่อมั่น 95.0% มีค่ามากกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) คือ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ไม่ขึ้นกับสื่อจากวิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ญาติพี่น้อง เพื่อน ครู/อาจารย์ นิตยสาร/วารสาร การอบรม/สัมมนาวิชาการ และตำราเรียน/หนังสือ ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง สมมติฐานข้อที่ 5 ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ของกลุ่มตัวอย่างมีค่า P-Value เท่ากับ 0.015 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.0% มีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงทำการยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) คือ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ขึ้นกับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียง

10. การอภิปรายผล

การศึกษาการปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยใช้หลักการจัดการธุรกิจแบบมีส่วนร่วมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนได้ทำการทดสอบสมมติฐานดังนี้

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 จะเห็นได้ว่า การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ สามารถนำไปใช้กับทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงของลีลาภรณ์ บัวสาย, วิมลพร ไบสนธิ์, รัตนา กิตกร, สุธรรม กันดำ, และลดาวัลย์ คำจุน (2549, น. 15) กล่าวว่า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงมีเป้าหมายหลัก เพื่อสร้างเครือข่ายเรียนรู้ให้มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นกรอบความคิด เป็นแนวทางปฏิบัติและเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนไทย วัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้ประชาชนทุกคนสามารถนำหลักปรัชญาฯ ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งปลูกฝังปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปสู่การปรับแนวทางการพัฒนาให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น ประชาชนคนใดที่มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ย่อมสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับแนวคิดของเสรี พงศ์พิศ (2549, น. 128) ซึ่งกล่าวว่า ที่ผ่านมามีคนดูเหมือนว่าเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องสำหรับคนจน คนชนบท ชุมชนต่าง ๆ ซึ่งขาดแคลนและมีปัญหา แต่ในความเป็นจริงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระปรีชาญาณที่ล้ำลึก และให้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาการพัฒนาประเทศ ซึ่งใช้ได้กับทุกภาคส่วน ทั้งชาวบ้าน ชาวเมือง คนจน คนรวย ภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ เป็นแนวคิดที่ให้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศที่ใช้ได้ครอบคลุมกับทุกภาคส่วน ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทิพย์มาลี มังคละสวัสดิ์ และเยาวเรศ ทิฐธรรม (อ้างถึงใน รังสรรค์ พยัคฆ์พัฒนกุล, สุนันท์ สีสั่งข์, และพรชุลี นิลวิเศษ, 2555) พบว่า สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งมีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ประกอบกับเพศชายส่วนใหญ่ออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน นอกชุมชนหรือต่างจังหวัด อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม 53 ปี ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษาของทิพย์มาลี มังคละสวัสดิ์ (อ้างถึงใน รังสรรค์ พยัคฆ์พัฒนกุล, สุนันท์ สีสั่งข์, และพรชุลี นิลวิเศษ, 2555) พบว่า สมาชิกมีอายุเฉลี่ย 48.13 ปี ซึ่งเป็นวัยทำงานเพื่อครอบครัว การศึกษา

ส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเยาวเรศ ทิฐธรรม (อ้างถึงใน รังสรรค์ พยัคฆพัฒนกุล, สุนันท์ สีสงษ์, และพรชุลย์ นิลวิเศษ, 2555) พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสภาพพื้นฐานของครัวเรือนอยู่ในชนบท สถานศึกษาส่วนใหญ่มีเพียงโรงเรียนในระดับประถมศึกษาภาคบังคับ อีกทั้งมีฐานะยากจนจึงไม่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ไม่ขึ้นกับปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจ ได้แก่ ประเภทของธุรกิจวิสาหกิจชุมชน เงินลงทุนทางธุรกิจ และระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวกิจ ศรีปัทมา (2549) พบว่า หลักการ เงื่อนไข และแนวปฏิบัติตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปประยุกต์กับวิสาหกิจชุมชนได้ทุกประเภทโดยไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งข้อมูลกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในภาคการผลิตถึงร้อยละ 86.21 เป็นลักษณะการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรหรือวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียง โดยเงินลงทุนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.55 มีเงินลงทุนไม่เกิน 50,000 บาท มีมูลค่ายอดขายส่วนใหญ่ไม่เกิน 500,000 บาทต่อปี ส่วนใหญ่มีระยะเวลาประกอบธุรกิจอยู่ระหว่าง 5-10 ปี ร้อยละ 34.48 ลักษณะการลงทุนของธุรกิจส่วนใหญ่ใช้ทุนส่วนตัว ร้อยละ 56.90 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างลงทุนด้วยการกู้ยืม ร้อยละ 37.93 สามารถผ่อนชำระได้ทุกงวด ร้อยละ 100 ซึ่งถือว่ากลุ่มตัวอย่างมีศักยภาพในการประกอบธุรกิจของตนเองอยู่ในเกณฑ์ดี

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 พบว่า การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ไม่ขึ้นกับเป้าหมายในการประกอบธุรกิจ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเป้าหมายในการประกอบธุรกิจเพื่อให้พอกินพอใช้ ถึงร้อยละ 55.17 สอดคล้องกับลักษณะที่สำคัญ 7 ประการของวิสาหกิจชุมชน (กรมส่งเสริมการเกษตร, ม.ป.ป.) ซึ่งมีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชนเป็นเป้าหมายประการหนึ่งและยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล อดีตเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานในโครงการพระราชดำริ (กปร.) (อภิชัย พันธเสน, ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, ฐิติพร ศิริพันธ์ พันธเสน, และสุวัจนรา เปี่ยมญาติ, 2549, น. 45) ซึ่งสรุปความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไว้ว่า หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง (Self-Sufficiency) อยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน ซึ่งต้องสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือให้ตนเองสามารถอยู่ได้อย่างพอกินพอใช้ มิได้มุ่งหวังที่จะสร้างความเจริญ

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 พบว่า การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ขึ้นกับสื่อโทรทัศน์ ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อโทรทัศน์ถึงร้อยละ 96.55 และได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุดถึงร้อยละ 79.31 ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า สื่อรายการโทรทัศน์ได้นำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ อย่างมากมายและต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบสารคดีและการจัดรายการของภาครัฐและภาคเอกชน ปัจจุบันสื่อโทรทัศน์ผ่านระบบดาวเทียมเป็นที่

นิยมมากขึ้น มีการรับชมกันอย่างแพร่หลายในหลายพื้นที่โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินการผลิตควบคู่ไปกับการรับชมรายการที่ตนเองสนใจอยู่ตลอดเวลา

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 พบว่า การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรดิษฐ์ขึ้นกับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับหลักการของลีลาภรณ์ บัวสาย, วิมลพร ไบสนธิ์, รัตนา กิติกร, สุธรรม กันดำ, และลดาวัลย์ คำจุน (2549, น. 15) ซึ่งกล่าวว่า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างเครือข่ายเรียนรู้ ให้มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นกรอบความคิด เป็นแนวทางปฏิบัติและเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนไทย วัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้ประชาชนทุกคนสามารถนำหลักปรัชญาฯ ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งปลูกฝังปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปสู่การปรับแนวทางการพัฒนาให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้ความเข้าใจต่อเศรษฐกิจพอเพียงเฉลี่ย 15 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75

11. ข้อเสนอแนะ

11.1 การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการประยุกต์หลักการจัดการธุรกิจแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคนในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งผลที่ได้อาจเป็นข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้น ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องการพัฒนาที่ยั่งยืนควรมีการศึกษาวิชาขยายผลต่อไป

11.2 การศึกษาวิจัยในพื้นที่กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานร่วมกับประชาชนในพื้นที่ให้เกิดความเข้าใจชัดเจน เพื่อบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

11.3 การดำเนินงานในพื้นที่กลุ่มตัวอย่าง ควรอธิบายให้ประชาชนผู้ร่วมโครงการเห็นถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ โดยประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการวิจัยให้พัฒนายิ่งขึ้นไป

11.4 ควรมีการสนับสนุนให้เกิดองค์กรดูแลเชื่อมโยงเครือข่ายหรือเป็นศูนย์ประสานกิจกรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่กลุ่มอื่น ๆ โดยอาจจะอยู่ในรูปแบบเว็บไซต์หรือกลุ่มงานที่ช่วยประสานให้เกิดการพัฒนาธุรกิจของชุมชนได้อย่างยั่งยืนผู้สนใจในหมู่บ้านและนอกหมู่บ้านได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ขยายผลการปฏิบัติให้มีเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น

12. เอกสารอ้างอิง

กลุ่มงานพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน สำนักพัฒนาเกษตรกร. (ม.ป.ป.). *สาระของวิสาหกิจชุมชน*.

สืบค้นเมื่อ 7 เมษายน 2556, จาก <http://farmdev.doae.go.th/Enterprise/EnterpriseDoc.html>.

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิษฐ์. (2554). *รายงานข้อมูลวิสาหกิจชุมชน จังหวัดอุดรดิษฐ์*. [เอกสารอัดสำเนา]. อุดรดิษฐ์ : ผู้แต่ง.

- สวกิจ ศรีปัทมา. (2549). การประยุกต์หลักการจัดการธุรกิจตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับ
วิสาหกิจชุมชน. *ฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย* (สำนักงานคณะกรรมการการ
อุดมศึกษา).
- เสรี พงศ์พิศ. (2549). *เศรษฐกิจพอเพียงการพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- นัฐพงษ์ พรวัฒนเวทย์. (2547). การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงกับภาคธุรกิจค้าปลีก. *ฐานข้อมูลศูนย์
สารสนเทศและห้องสมุด* (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์). (17863).
- ลีลาภรณ์ บัวสาย, วิมลพร ไบสนธิ, รัตนา กิตติกร, สุธรรม กันดำ และลดาวัลย์ คำจูน. (2549).
เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานข่าย ขยายผล. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- รังสรรค์ พยัคฆ์พัฒนกุล, สุนันท์ สีสังข์, และพรชุลี นิลวิเศษ. (2555). ศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนตามเกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร สาขาขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษใน *การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ครั้งที่ 2* (ไม่มีเลขหน้า). นนทบุรี: ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา
สำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อภิชัย พันธเสน, ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, ฐิติพร ศิริพันธ์ พันธเสน และสุวัจฉรา เปี่ยมญาติ. (2549). *สังเคราะห์
องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- Best, J. W. & Kahn, J. V. (1993). *Research in Education*. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon.